کلام علامه طباطبایی در تناهی ابعاد

شاگرد5: در آیات و روایات دو دسته را دارد؛ بعضی جاها سقف دارد و بعضی جاها "لموسعون" دارد.

استاد: بله، بحث‌های تفسیری دارد. ایشان در المیزان ج۱۳ صفحه ۱۳۳ دارند:

> **ومن غريب الكلام ما ذكره بعضهم : وذكر غير واحد أنه ما من شيء إلا بين فيه أي في اللوح المحفوظ والكتاب المسطور بكيفياته وأسبابه الموجبة له ووقته المضروب له ، واستشكل العموم بأنه يقتضي عدم تناهي الأبعاد ، وقد قامت البراهين النقلية والعقلية على خلاف ذلك فلا بد أن يقال بالتخصيص بأن يحمل الشيء على ما يتعلق بهذه النشأة أو نحو ذلك.**

می‌فرمایند به ادله قطعیه ریاضیه و فلسفی اثبات شده که ابعاد، متناهی است و از آن طرف هم باید در لوح محفوظ نوشته شود. با ابعاد متناهی، چطور یک لوحی داشته باشیم که غیر متناهی در آن نوشته شود؟! آقای طباطبایی می‌فرمایند این لوح محفوظ جسمانی است؟! مادی است؟! چطور است که شما مشکل تناهی ابعاد را در آن دارید؟! البته جالب است که خود ایشان در صفحه ۱۳۴، حاشیه دارند و می‌فرمایند «فالحق أن الكتاب المبين هو متن [۱] الأعيان بما فيه من الحوادث»، بعد که این را نوشته‌اند، دیده‌اند جور نشد! لذا در پاورقی نوشته‌اند: «بما لها من الثبوت في مرتبة عللها لا في مرتبة أنفسها « منه »». یعنی باز مرتبه اعیانش...؛ یعنی هنوز بحث، کار دارد.

بخشی از بحث می‌ماند: اینکه آگاهی ای معانی را بتوانید در پایه بیاورید ای نه؛ آگاهی انسانی و نفسانی را که نمی‌توانید بیاورید. عرض کردم که باید توضیح داد. الآن هم برای این آتئیست‌ها یک چالشی است. ثابت‌های بنیادین هفتگانه، برایشان خیلی چالش بزرگی است و در آنها مانده‌اند. حال مقابلش که می‌گویند اصل انسان حیات‌محور، می‌گویند اینها طوری است که گویا کل علم از اول، برای پدید آمدن آگاهیای که انسان دارد، هدفگیری کرده؛ یعنی آگاهیای که انسان دارد، چیز کمی نیست که آن را با پایه تمام کنند. ما که بچه بودیم کتابی خیلی معروف شده بود. یادم می‌آید که او می‌گفت: بله ما فهمیده‌ایم که زمین دور خورشید می‌گردد، اما حال داریم می‌فهمیم که خورشید و ... همه اینها دور جمجمه ما می‌گردد!

والحمد لله رب العالمین

بازبینی #3
ایجاد شده 15 مه 2025 09:47:28 توسط ... .
به روزرسانی شده 27 مه 2025 17:06:50 توسط ... .